

RIGSBUDSMANDEN I GRØNLAND

Samtlige ministerier mv.

Dato: 2. august 2010

J.nr.: 323-0001

Indberetning juni-juli 2010

Politiske forhold.

Efterårssamling 2010 i Inatsisartut.

Efterårssamlingen i Inatsisartut vil blive indledt fredag den 17. september 2010. Det forventes, at Naalakkersuisut offentliggør forslag til finanslov for 2011 (FFL 2011) den 10. august 2010. Materiale i øvrigt fra Naalakkersuisut til Efterårssamlingen 2010 skal afleveres til Bureauet for Inatsisartut senest den 13. august 2010, med mindre anden afleveringsfrist konkret er aftalt mellem Naalakkersuisut og formandskabet for Inatsisartut.

Forud for offentliggørelsen af FFL 2011 har Naalakkersuisoq for Finanser Palle Christiansen (Demokraterne) den 12. juli 2010 oplyst, at Naalakkersuisut har besluttet at forbedre finanslovens indtægtsbudget i FFL 2011 med 105 mio. kr. ved afgiftsændringer:

- **En brændstofafgift på 25 øre pr. liter.** Der eksisterer i dag ikke direkte afgifter på brændstof i Grønland.
- **Forhøjelse af motorafgifter på biler.** Alt efter bilens vægt svares i dag en afgift på mellem 6.000 og 11.000 kr. pr. år.
- **Ophør af tax-free import af varer ved indrejse til Grønland.**
- **Forhøjelse af automatspilsafgift.** Afgiften på såkaldt gevinstgivende automatspil ligger i dag på mellem 59.000 kr. og 71.000 kr. pr. år pr. spilleautomat.

Såfremt Inatsisartut tilslutter sig de nævnte afgiftsændringer, er det hensigten at ændringerne træder i kraft den 1. januar 2011.

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqquataa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

” Det første år med Naalakkersuisut”.

Den 12. juni 2010 kunne den nuværende koalition mellem partierne Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Kandidatforbundets Parti fejre 1 års fødselsdag. I den forbindelse oplyste Naalakkersuisut, at koalitionsaftalen mellem partierne¹ har fungeret som en rød tråd i det politiske arbejde og at der kan fremvises en række konkrete resultater og initiativer på baggrund af det første års arbejde. Blandt disse nævnes:

- Klimaaftale
- Omorganisering af Joint Committee samarbejdet mellem USA, Grønland og Danmark
- Professionalisering af bestyrelser i virksomheder med offentligt ejerskab
- Overtagelse af råstofområdet
- Nedsættelse af Skatte- og Velfærdskommissionen
- Udarbejdelse af National IKT-Strategi 2011-2015
- Økonomi- og Strukturanalyse af det grønlandske sundhedsvæsen
- Implementering af 1. fase af Sundhedsreformen
- Ventelisteafvikling
- Forhøjelse af satserne for førtidspensionister
- Initiativet Tryk Barndom – plan for særlig indsats på børneområdet
- Børne- og ungestrategi
- Lov om sprogpolitik
- Lov om pligt til at indhente børneattest
- Lov om Kirken
- Nedsættelse af Transportkommissionen
- Forstærket indsats på boligområdet

Naalakkersuisut henviser i øvrigt til en detaljeret oversigt over nye love, lovændringer, kommissioner, arbejdsgrupper og andre initiativer, som Naalakkersuisut har stået bag i sit første leveår. Oversigten kan ses på selvstyrets hjemmeside på adressen:

http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Landsstyreformandens%20Departement/Nyhedsforside/Nyheder_fra_dep_formand/2010/06/~~/media/22046D3B9090412B96CE737635727C19.ashx.

Det kan i øvrigt oplyses, at Naalakkersuisut i et svar til medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond den 7. juli 2010 vurderer, at der tidligst i 2012 vil være luft nok i økonomien til at hjemtage ”fødevarestyrelsen” fra Danmark. Sagsområdet, som bl.a. dækker over veterinærkontrol med eksporterende fødevarer i Grønland, har tidligere stået højt på listen over sagsområder, der ønskes overtaget fra danske myndigheder.

Omkostningerne ved drift af sagsområdet under Grønlands Selvstyre skønnes at blive mellem 20 og 25 mio. kr. pr. år. Samtidig fremhæves det i svaret, at det bliver svært at finde ovennævnte beløb inden for finansloven samt at områdets kompleksitet, især i relation til fødevarer-eksporten til EU, gør det nødvendigt at overveje om det er realistisk at hjemtage området.

¹ Se evt. <http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Koalition.aspx>.

Delvist ansættelsesstop i Grønlands Selvstyre.

Naalakkersuisut besluttede ved deres møde den 3. juni 2010 at indføre et delvist ansættelsesstop i Grønlands Selvstyre og underliggende institutioner i Nuuk. Ansættelsesstoppet er direkte rettet mod tilgang af medarbejdere til Nuuk som har ret til anvisning af en personalebolig.

Årsagen til beslutningen angives til at være, at der i 2010 er sket en usædvanlig høj tilgang af medarbejdere med behov for vakantbolig i Nuuk (en vakantbolig er en midlertidig bolig til den ansatte m. familie, som stilles til rådighed indtil en varig personalebolig kan anvises).

I FL 2010 budgetteres med nettoudgifter på niveauet 15 mio. kr. Rådighedsstillelse af vakantbolig til nye medarbejdere er således ganske omkostningstungt for Grønlands Selvstyre og formålet med det delvise ansættelsesstop er at foretage en opbremsning i disse udgifter. I perioden med et delvist ansættelsesstop skal der udarbejdes en handlingsplan, der skal bidrage til en hurtigere tildeling af permanente personaleboliger samt reduktion af nettoudgifterne til midlertidig indkvartering af personale med ret til personalebolig.

Behovet for eventuelt opretholdelse af det delvise ansættelsesstop evalueres senest ved udgangen af 3. kvartal 2010.

Gruppen ”Juridisk Faderløse” stifter foreningen *Kattuffik Ataata*.

KNR’s radioavis oplyste den 1. juli 2010, at foreningen *Kattuffik Ataata* (kan oversættes til: ”*Sammenslutningen Far*”) blev stiftet ved et møde i Nuuk aftenen forinden.

Foreningen vil kæmpe for, at børn født uden for ægteskab i Grønland før 1963 (i Nord- og Østgrønland før 1974) får juridiske rettigheder i form af etableret faderskab samt arverettigheder efter deres biologiske, danske far. Debatten om børn uden faderskab har stået på i længere tid i Grønland, jf. også emnets behandling under rigsmødet tidligere på måneden samt i Folketingets Grønlandsudvalg i maj-juni 2010.

Ifølge KNR’s radioavis mødte mange mennesker op, da *Kattuffik Ataata* holdt deres første møde. Foreningens formand blev Tida Ravn, og Klaus Frederiksen blev næstformand.

Tida Ravn, formand for den nye sammenslutning 'Kattuffik Ataata'.
Foto: Leiff Josefsen, www.sermitsiaq.ag.

I et interview til KNR's radioavis forklarer Tida Ravn, hvad næste skridt bliver:

- Nu skal vi sætte os ned og finde ud af, hvordan vi kan få finansieret en orienteringsrejse rundt i Grønland. For det tror vi, der er brug for. Det vigtigste er imidlertid, at vi nu med stiftelsen er blevet en officiel høringspart i alt hvad myndighederne kunne forestille sig at beskæftige sig med i på vores område.

Generalforsamling i ICC (Inuit Circumpolar Council) i Nuuk.

ICC præsenterer sig som "...en international organisation som repræsenterer ca. 160.000 Inuit bosiddende i de arktiske områder af Alaska, Canada, Tjuketka i Rusland samt i Grønland.

ICC's hovedformål er:

- At styrke sammenholdet mellem Inuit i det cirkumpolare område
- At arbejde for Inuit rettigheder og interesserer på et internationalt niveau
- At sikre og udvikle Inuit kultur og samfund for både nuværende og fremtidige generationer
- At søge fuld og aktiv deltagelse i den politiske, økonomiske og sociale udvikling i vore lande
- At udvikle og opfordre til langsigtede løsninger for beskyttelse af det arktiske miljø
- At arbejde for international anerkendelse af menneskerettigheder for alle oprindelige folk.”²

ICC holder generalforsamling hvert 4. år, skiftevis i Alaska, Canada og Grønland. I år blev generalforsamlingen afviklet i Nuuk i kulturhuset Katuaq i dagene 28. juni – 2. juli 2010.

Under ICC's generalforsamling foregår der normalt mange kulturelle aktiviteter, med hovedvægt på inuit traditioner. For Nuuks borgere og tilrejsende gæster var der således et omfattende program af kulturelle aktiviteter, filmfestival, koncertaftener mv. under

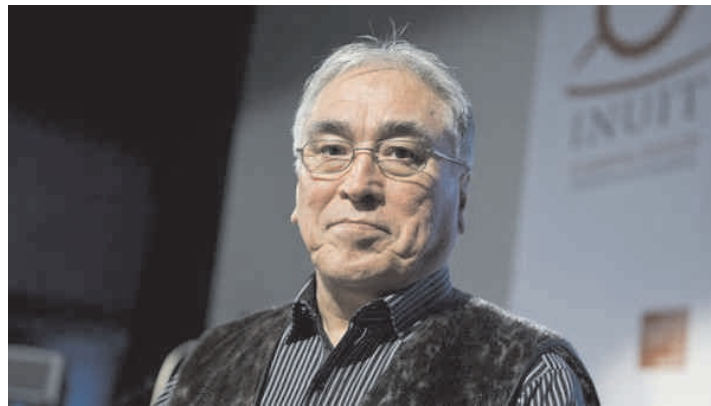
² Jf. ICC's hjemmeside www.inuit.org.

generalforsamlingen, ligesom folk kunne overvære det meste af generalforsamlingen fra tilskuerpladser.

I tilknytning til åbningen af generalforsamlingen holdt en række inviterede gæster tale med bl.a. ønske om et godt møde, gode debatter og lykønskning i anledning af ICC's 30 års jubilæum i 2010. Som gennemgående temaer i talerne kan nævnes klimaforandringerne betydning for folk i Arktis, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Arktis og udviklingen i vilkårene for oprindelige folk i Arktis.

Under generalforsamlingen debatterede de delegerede med udgangspunkt i eksterne foredragsholdere emnerne "økonomisk udvikling", "miljø", "sundhed og velvære", "fangst og fødevarer sikkerhed" samt "ledelse/styring i Arktis".

Ved generalforsamlingens afslutning blev præsidenten for ICC Grønland, Aqqaluk Lyngé, valgt som præsident for det samlede ICC i de kommende 4 år.

Endvidere vedtog ICC en *Nuuk Declaration 2010*, der af Aqqaluk Lyngé betegnes som "...det bedste mandat bestyrelsen for ICC nogensinde har fået på en generalforsamling."

Nuuk deklARATIONEN kan ses på ICC's hjemmeside www.inuit.org på adressen:
<http://www.inuit.org/index.php?id=409&L=2>.

Et særligt punkt i deklARATIONEN er punkt 19, hvor generalforsamlingen pålægger ICC, som et hastepunkt, at planlægge og være vært for et Inuit Leaders' Summit vedrørende ressourceudvinding med målsætningen om at udvikle en fælles inuit position på miljø og sociale konsekvensanalyser, og som det første at finde økonomiske midler til gennemførelsen af et sådant topmøde.

Ønsket om et sådant topmøde skal bl.a. ses i lyset af en meget kritisk indstilling til mineralefterforskning i ledelsen af ICC Grønland. Ifølge KNR's radioavis får ICC's nye ledelse mandat til at indkalde alle inuitledere til en diskussion om fremtidige råstofproduktion og de konsekvenser, som projekterne har for de mennesker, der lever i området.

Nunatsiavut's regering³ skal til marts skal tage stilling til en eventuel uranmine ved Baker Lake - en problemstilling der også er relevant for Grønland, hvor Greenland Minerals and Energys arbejder for at starte minedrift i Kvanefjeldet ved Narsaq, med uran som biprodukt. Endvidere har Aqqaluk Lyngø til bladet Ingeniøren udtalt sig stærkt kritisk om den igangværende olieeftersforskning i havet ud for Nordvestgrønland.

Det er et ønske fra den grønlandske delegation, at kunne trække på erfaringerne med minedrift fra Alaska og Canada.

Erhverv og økonomi.

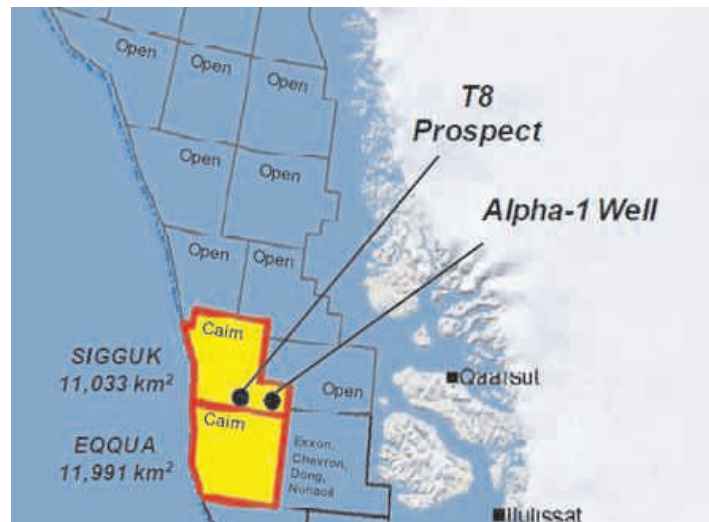
Ledigheden i byerne i 1. kvartal 2010.

Grønlands Statistik oplyser den 29. juni 2010, at ledigheden i byerne⁴ i Grønland i 1. kvartal 2010 var på 7,0 pct. af den potentielle arbejdsstyrke, mod 5,6 pct. i 1. kvartal 2009.

Den stigende ledighed dækker over store variationer fra by til by. Således er ledigheden i Kangaatsiaq opgjort til 30,3 pct. mod f.eks. 2,3 pct. i Nuuk.

Olieeftersforskning i havområdet ud for Disko og Nuussuaq.

Naalakkersuisut godkendte den 14. juni 2010 ansøgningen fra olieselskabet Cairn Energy om gennemførelse af to efterforskningsboringer i havet vest for Disko og Nuussuaq. Boringerne er påbegyndt og forventes gennemført i sommermånederne 2010.

Boringerne finder sted i Sigguk-blokken, der ligger i havet omkring 175 kilometer vest for Nuussuaq halvøen. Her foretages 2 efterforskningsboringer *Alpha-1* og *T8* på mellem 300 og 500 meters havdybde. Målet for boringerne er henholdsvis 4.200 m. og 3.250 m. nede i havbunden. Boringerne ventes at tage 55 hhv. 38 dage.

³ Nunatsiavut er det nyeste selvstyrende område for inuit i Canada. Det er beliggende på Labrador kysten. Se f.eks. regeringens hjemmeside <http://www.nunatsiavut.com> eller <http://en.wikipedia.org/wiki/Nunatsiavut>.

⁴ Der laves ikke ledighedsstatistik for byderne.

Naalakkersuisut oplyste ved godkendelsen af efterforskningsboringerne bl.a., at alle olieaktiviteter i Grønland skal gennemføres i henhold til bedste internationale praksis. Aktiviteter kan kun godkendes, såfremt det er dokumenteret, at de miljø- og sikkerhedsmæssige samt de tekniske og beredskabsmæssige procedurer og udstyr er på det allerhøjeste niveau.

Ved godkendelsen af boringerne er der blevet stillet krav om efterlevelse af de norske Nordsø regler både i relation til boreoperationer, sikkerhedsprocedurer, udstyr m.m. I forlængelse heraf er der stillet krav om etablering af et is-management systemer efter bedste arktiske standarder.

Der stilles krav om, at der ved boringer i havet ud for Grønland skal være to borerigge på plads. Der er desuden stillet krav om, at boreoperationerne skal slutte flere måneder før, der kommer havis ind i regionen. Beredskabsudstyr skal være på plads inden aktiviteterne igangsættes.

Myndighedernes beredskab under boringerne er organiseret i den lovfæstede Beredskabskomité med deltagelse af alle relevante grønlandske og statslige myndigheder. Beredskabskomitéen og olieselskabet afholder forud for efterforskningsboringer et antal beredskabsøvelser.

Andet.

Naalakkersuisut skal prøve nye elbiler.

Under forårssamlingen 2010 i Inatsisartut blev det bl.a. besluttet midlertidigt at fritage elbiler fra indførselsafgift, for at fremme miljøhensyn.

Grønlands Selvstyres energiforsyningsvirksomhed *Nukissiorfiit* oplyser, at formanden for Naalakkersuisut Kuupik Kleist, og medlem af Naalakkersuisut for Boliger, Infrastruktur og Trafik Jens B. Frederiksen, fra den 14. juli 2010 og en måned frem skal være testkørere af to udstødnings- og nærmest støjfri elbiler af mærket *Think City*.

Foto fra www.nukissiorfiit.gl

Efterfølgende vil en række virksomheder i Nuuk få mulighed for at låne bilerne, for at give dem erfaring med den nye teknologi. Samtidigt vil Nukissiorfiit indsamle data for brug af bilerne. Ligeledes vil Nuuks borgere vil få mulighed for at få en prøvetur.

Greenland in Figures 2010.

Grønlands Statistik har den 4. juni 2010 udgivet pjecen *Greenland in Figures 2010*, der er en engelsksproget pjece om det grønlandske samfund, beskrevet i tabeller og figurer. Pjecen indeholder information om bl.a.

- befolkningens sammensætning
- arbejdsmarkedet, løn og priser
- udenrigshandel og nationalregnskab
- infrastruktur
- sundhed
- politik og administrative forhold

Pjecen kan bestilles hos Grønlands Statistik eller hentes fra www.stat.gl.

Grønlands nationaldag den 21. juni.

Som altid blev Grønlands nationaldag fejret overalt i Grønland. I Nuuk indledtes nationaldagen traditionelt med procession fra rådhuset til Kolonihavnen og salutering i Kolonihavnen.

(Billede fra Kolonihavnen i Nuuk.
Se Kommuneqarfik Sermersooq's hjemmeside www.sermersooq.gl.)

Sommer i Nuuk.

Gennem de senere år er antallet af gråænder i Nuuk steget mærkbart. De holder bl.a. til ved "Aqqaluks Plads" i den ældre del af byen, i nærheden af rigsombudsmandens embedsbolig.

I år valgte en "andemor" at bygge rede i haven til rigsombudsmandens embedsbolig. På billedet nedenunder ses hun forlade embedsboligens have med 10 udrugede ællinger, på vej mod søen ved Aqqaluks Plads.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller